

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
The development of learning management model by using the CQS Teaching
Model to enhance the analysis, interpretation, and criticism reading abilities
in Thai for Communication of the first-year undergraduate students,
Chandrakasem Rajabhat University

อรรณวุฒิ มุขมา¹, นภาพรณ ัญญา² และ นิตยา สำเร็จผล³

Attawuth Mookma¹, Napaporn Tanya² and Nittaya Sumretphol³

^{1,2,3}สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

^{1,2,3}Curriculum and Instruction Graduate School of Western University, Thailand

Corresponding Author E-mail: ¹oatinlove.thai@gmail.com

Retrieved: June 2, 2023; Revised: August 29, 2023; Accepted: August 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model และ 4) เพื่อประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 50 คน 1 กลุ่มเรียน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร มาจากสาเหตุหลักคือการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่น่าสนใจ นักศึกษาไม่ชอบการอ่านที่ต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งไม่เข้าใจกระบวนการอ่านและการเข้าถึงบทอ่านอย่างลึกซึ้ง จึงขาดการใส่ใจไม่เห็นคุณค่าของการอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้เน้นฝึกปฏิบัติการอ่านแบบร่วมมือ การใช้คำถามเป็นฐาน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

และการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model พัฒนามาจากแนวความคิด 4 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Learning Theory) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม (Question-Based Learning) และการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) มีองค์ประกอบหลัก คือ หลักการวัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สนทนาความรู้เดิม (Conversation) ขั้นที่ 2 ส่งเสริมเรียนทฤษฎี (Study Theory) ขั้นที่ 3 มากมีด้วยคำถาม (Question) ขั้นที่ 4 ร่วมมือยามปฏิบัติ (Cooperate) ขั้นที่ 5 สร้างให้ถนัดความรู้ใหม่ (Construct) ขั้นที่ 6 เรียนใส่ใจด้วยตนเอง (Self-Directed) การวัดและประเมินผล และความรู้และผลที่ได้รับ 3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.55, S.D. = 0.15) และ 4) การประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกนส์ (Meguigans) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์มาตรฐาน (Meguigaans Ratio = 1.0028)

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้; การจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model; การอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร; ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problems and needs of the learning management model, 2) to develop the CQS Teaching Model, 3) to experiment with the CQS Teaching Model, and 4) to assess and certify the quality of the CQS Teaching Model in order to strengthen the ability to reading, analyzing, interpretation and criticism texts in the Thai Language for Communication for the first-year undergraduate students from Chandrakasem Rajabhat University. This research proceeds by the research and development procedures. The sample group was first-year undergraduate students from Chandrakasem Rajabhat University, with 50 students studying the Thai language for communication in the second semester of the academic year 2022, obtained by random sampling with a lottery method using the study group as a random unit. The research tools were interview forms, the CQS Teaching Model, learning management plans, tests, and satisfaction questionnaires. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test for dependent, and content analysis.

This research's results were concluded as follows: 1) Problems in reading, analyzing, interpretation, and criticism came from the uninteresting learning management activities.

Students dislike reading, which requires critical thinking skills. They also need help understanding the reading process and access to deep-text reading. Therefore, they should pay more attention to the value of reading for improving the quality of life. Furthermore, the need for a learning management style, it was found that students and teachers wanted a learning management that focused on cooperative reading practice, Question-based learning, self-knowledge building, and Self-Directed Learning. 2) The CQS Teaching Model was developed from 4 theories: the Constructivist Learning Theory, Cooperative Learning, Question-Based Learning, and Self-Directed Learning. These theories have the main components, principles, objectives, and a learning management process comprising six steps: Step 1 Discuss previous knowledge. (Conversation), Step 2 Promote study theory (Study Theory), Step 3 Give more questions (Question), Step 4 Cooperate in practicing (Cooperate), Step 5 Create new knowledge (Construct), Step 6 Study with self-attention (Self-Directed) Measurement and Evaluation. 3) The learning management model experiment found that the student sample group had average scores for reading, analyzing, interpreting, and critiquing texts. After the study was higher than before, the study was statistically significant at the .05 level. The students' satisfaction with the overall learning management style was at the highest level. ($\bar{X}$ =4.55, S.D. = 0.15) 4) Assessment of learning management model quality using Meguigan standard criteria found that the learning management model was effective up to the standard. (Meguigaans Ratio = 1.0028)

Keywords: The Development of Learning Management Model; CQS Teaching Model Learning Management; Analysis Interpretation and Criticism Reading; Thai for Communication

บทนำ

การเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับอุดมศึกษาตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มคอ. 1 (2554) ได้แบ่งเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาภาษาไทยต้องประกอบด้วยวิชาน้อย 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาการใช้ภาษาไทย กลุ่มวิชาวรรณคดีไทย และกลุ่มวิชาภาษาและวรรณคดีที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม ฉะนั้น การเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้แตกฉาน ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาใน 3 แขนงใหญ่ ๆ ได้แก่ แขนงแรก คือ ทักษะการใช้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน แขนงที่สอง ภาษาและหลักภาษาไทย และแขนงที่สาม วรรณคดีและวรรณกรรมไทย โดยความรู้ทางภาษาที่สำคัญและผู้เรียนต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตลอดเวลา ก็คือความรู้เรื่องทักษะทางภาษาทั้ง 5 ทักษะ ซึ่งจากทักษะดังกล่าวทั้งหมดนั้น ทักษะการอ่านถือเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต

การอ่านทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านหลายประการ ดังที่สุวรรณา ตั้งทิษะรักษ์ (2555) กล่าวว่า การอ่านช่วยพัฒนาความคิดและจิตใจ ผู้ที่อ่านมากจะรู้จักนำความรู้ความคิดและประสบการณ์จากการอ่านมาช่วยพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างถ่องแท้ การอ่านช่วยให้คนทันโลกทันเหตุการณ์ไม่ล้าหลัง การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ประสบการณ์ด้านต่าง ๆ การอ่านมากย่อมทำให้รู้มากและมีผลทำให้สติปัญญาชาญฉลาด ทำให้เกิดวิจรรย์ญาณในการรับสาร ช่วยให้มีทัศนะที่กว้างขวาง และทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน จนสามารถลืมความเบื่อหน่ายและความเหงาได้ จึงนับว่าการอ่านเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ที่สุด

ทักษะการอ่านแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับแรก ทักษะการอ่านระดับพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออกเสียงคำ การอ่านในใจ การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านย่อความ การอ่านสรุปความ ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง จุดประสงค์หลักเพื่อให้ได้ความรู้และความเพลิดเพลินจากการอ่าน และระดับที่สอง ทักษะการอ่านระดับสูง ได้แก่ การอ่านวิเคราะห์สาร การอ่านวินิจฉัยสาร และการอ่านวิจารณ์สาร การอ่านระดับนี้เป็นการอ่านที่ต้องใช้วิจรรย์ญาณความสามารถในการคิดขั้นสูงเข้ามาเกี่ยวข้อง กล่าวคือ มิใช่เป็นเพียงการอ่านเอาเรื่อง หรือการอ่านเพื่อความรู้และความเพลิดเพลินเท่านั้น แต่ยังต้องมีการวิเคราะห์ตีความสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารในด้านต่าง ๆ ด้วย ผู้ที่มีความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจฉัยสาร และวิจารณ์สาร จะเป็นผู้ที่มีความคิดได้ลึกซึ้ง ชาญฉลาด รอบคอบ สามารถแสดงความคิดเห็นและปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนดังในปัจจุบัน

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาทุกสถาบันล้วนให้ความสำคัญกับการอ่านระดับสูงเป็นอย่างยิ่ง โดยได้จัดรายวิชาการอ่านอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาทุกคนได้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ชื่อวิชาว่า “ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร” ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญในทักษะการอ่านคือ “นักศึกษาต้องสามารถเข้าใจหลักและวิธีการอ่าน การอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ฝึกปฏิบัติทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านวิเคราะห์สาร การอ่านวินิจฉัยสาร และการอ่านวิจารณ์สาร เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด คุณธรรม และสร้างค่านิยมที่ดีงาม” (สำนักงานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป, 2559)

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เห็นความสำคัญของทักษะการอ่านระดับสูงทั้ง 3 ระดับ จึงได้เปิดสอนวิชา GELT1001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 3 หน่วยกิต ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และเป็นรายวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน เปิดการสอนทุกภาคการศึกษา เนื้อหาการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจฉัยสาร และวิจารณ์สารภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชานี้ โดยมี “จุดประสงค์การเรียนรู้คือ ประการแรก เพื่อให้นักศึกษาฝึกอ่านวิเคราะห์สาร วินิจฉัยสาร และวิจารณ์สารภาษาไทยประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ประการที่สอง เพื่อให้นักศึกษารับสารอย่างมีวิจรรย์ญาณและสร้างสรรค์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกแห่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีคุณภาพ” (คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2564)

แม้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมจะตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจฉัยสาร และวิจารณ์สารภาษาไทยว่าเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับการรับสารจากทุกแหล่งสื่อ และนักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษามาจากสายสามัญ ซึ่งได้เรียนและฝึกทักษะการอ่านระดับสูงมาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น แต่ผลปรากฏว่าการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านระดับสูงในระดับอุดมศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากผู้เรียนและผู้สอน ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ด้านผู้เรียน จากการศึกษาศักยภาพในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สารของผู้เรียนที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พบว่า นักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจเนื้อหา และขาดความสามารถในการอ่านทั้ง 3 ระดับ ดังเช่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลการทดสอบวัดความสามารถหน่วยการเรียนรู้เรื่องการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ช่วงปลายภาคการศึกษา โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 240 คน จาก 5 คณะ 4 ภาควิชา การศึกษาย้อนหลังของปีการศึกษา 2563 และ 2566 ได้ข้อสรุปประการหนึ่งว่า เมื่อพิจารณาภาพรวมของการทำข้อสอบ นักศึกษามีสมรรถภาพการอ่านผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำซึ่งอยู่ในระดับยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาต้องผ่านเกณฑ์ 10 คะแนน ทั้ง 4 ภาควิชา พบว่า มีจำนวนนักศึกษาสอบได้คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 65) สูงกว่าจำนวนนักศึกษาที่สอบได้คะแนนผ่านเกณฑ์ค่อนข้างมาก (ร้อยละ 35) ซึ่งนับว่ามีจำนวนนักศึกษาที่ต้องพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยค่อนข้างสูง ส่วนความสามารถของนักศึกษาในการอ่านระดับสูงจากการทำข้อสอบปลายภาค ซึ่งมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน และต้องมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่ 10 คะแนน ของทั้ง 4 ภาควิชา พบว่า ไม่มีภาคเรียนใดที่นักศึกษาจะทำคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (คะแนนเฉลี่ย 9.25) แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สารอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการอ่านของนักศึกษา โดยดำเนินการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาบางคนเข้าใจกระบวนการอ่าน แต่เมื่อทำข้อสอบมักผิดพลาดเพราะข้อสอบไม่ได้ออกตามเอกสารประกอบการสอนที่อ่านมา ข้อสอบปรนัยเน้นวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำไปใช้มากกว่าความรู้ความจำ เมื่อพบบทอ่านใหม่ ๆ ในข้อสอบ มักสับสน ไม่เข้าใจ ไม่สามารถนำหลักเกณฑ์การอ่านที่เรียนมาประยุกต์ใช้ตอบข้อสอบได้ จึงส่งผลให้ไม่สามารถเลือกตัวเลือกที่ถูกต้อง เพราะคิดต่างจากตัวเลือกที่กำหนด นักศึกษาบางคนทำข้อสอบไม่ทันเวลา ข้อสอบในส่วนการอ่านต้องใช้เวลาคิดพินิจพิจารณานาน จึงต้องข้ามไปทำข้ออื่น พอเวลาใกล้หมดจึงย้อนกลับมาทำโดยใช้วิธีการอ่านเร็วและเดา นักศึกษาบางคนไม่เข้าใจทฤษฎีการอ่าน เมื่อไม่เข้าใจจึงส่งผลทำให้ไม่สามารถฝึกทักษะการอ่านระดับสูงให้เข้าถึงแก่นแท้ของบทอ่านอย่างลึกซึ้งได้

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในด้านปัญหาของผู้เรียน พบว่า นักศึกษามีความรู้พื้นฐานการอ่านมาน้อย ไม่สามารถเข้าใจหลักการและทฤษฎีการอ่านได้อย่างลึกซึ้ง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาบางคนไม่ตั้งใจเรียน มีแบบฝึกหัดให้อ่านข้อความยาว ๆ มักอ่านไม่จบ เมื่ออ่านไม่จบจึงไม่ส่งงาน นักศึกษาบางคนขาดทักษะการอ่านวิเคราะห์และตีความบทอ่านที่ซับซ้อน อันเนื่องมาจากไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากสิ่งที่อ่านได้ นักศึกษาบางคนไม่มีประสบการณ์หรือพื้นความรู้เรื่องนั้นจึงทำให้ตีความบทอ่านผิดพลาด ฝึกให้วิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นไม่มีหลักการ รวมถึงนักศึกษาบางคนไม่รักการอ่านเป็นทุนเดิม

2. ด้านผู้สอน ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์นักศึกษาด้านผู้สอน พบว่า นักศึกษาบางคนไม่เข้าใจเนื้อหาแนวคิด และทฤษฎีของการอ่านทั้ง 3 ระดับ เพราะผู้สอนบางคนสอนไม่เข้าใจ บางคนอ่านให้ฟังตามพาวเวอร์พอยต์และหนังสือ ไม่มีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้เข้าใจการอ่าน ผู้สอนบางคนมุ่งให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทแล้วเฉลย ไม่มีการฝึกปฏิบัติการอ่านอย่างจริงจัง ทำให้นักศึกษาบางคนไม่สามารถแยกแยะและเข้าใจระดับการอ่านทั้ง 3 ระดับนี้ได้ ผู้สอนทำสื่อและสร้างบรรยากาศไม่น่าสนใจ ไม่มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้หรือมีกิจกรรมส่งเสริมให้รักการอ่าน มุ่งแต่สั่งให้อ่าน บทอ่านที่ผู้สอนเลือกให้อ่าน ซึ่งไม่น่าสนใจ ไม่เหมาะสมกับวัย บางเรื่องภาษาอ่านยาก

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน พบว่า ในด้านของสื่อการเรียนรู้ ควรเพิ่มวิธีทัศนขนาดสั้นฉายให้นักศึกษาดูเพื่อกระตุ้นบรรยากาศในการเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจในการอ่าน ต้องปรับปรุงคุณภาพของเอกสารประกอบสอนให้ชวนอ่าน ในด้านการสอน อาจารย์ต้องเตรียมการสอนให้ดี สร้างวิธีการสอนให้ดึงดูดความสนใจมากกว่าที่เป็นอยู่ เน้นปฏิบัติการอ่านมากกว่าสอนทฤษฎี ในด้านการเลือกบทอ่านที่ผู้สอนคิดว่าเป็นบทอ่านที่ดี บางเรื่องถึงระดับได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ แต่กลับเป็นปัญหาแก่นักศึกษาเพราะเป็นเรื่องที่อ่านยากเกินความสามารถของนักศึกษาที่จะเข้าใจและตีความ ดังนั้น ปัจจัยด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้านระยะเวลาการจัดการเรียนการสอน ด้านเพศและวัยของนักศึกษา ด้านความถนัดในการฝึกปฏิบัติการอ่าน และด้านทัศนคติการอ่าน ล้วนส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักศึกษา วิธีการจัดการเรียนรู้เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านระดับสูงของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากนักศึกษาไม่พัฒนาทักษะการอ่านระดับสูงจะส่งผลเสียมากกว่าผลดี อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตจากการเสพสื่อและรู้ไม่เท่าทันสื่อ ด้วยข้อมูลข่าวสารในยุคศตวรรษที่ 21 แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและรุนแรง ได้ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ จิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ของผู้รับสาร การมีความรู้ด้านการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร จึงเป็นทักษะจำเป็นต่อการรับสารอย่างยิ่ง ผู้สอนต้องพยายามส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ มีเหตุผล พิจารณาไตร่ตรองบางเรื่องให้รอบคอบ ไม่หลงเชื่อสารที่ได้รับโดยง่ายก่อนที่จะหาเหตุผลมาพิสูจน์ความจริง การที่จะวิพากษ์วิจารณ์สิ่งใดควรแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์มีใช้ทำลาย เป็นการวิจารณ์ที่ดีเพื่อก่อ โดยใช้ภาษาเหมาะสมมิใช่ทำให้คนอื่นเสียหาย ในทางตรงข้าม หากผู้เรียนไม่มีทักษะการอ่านทั้ง 3 ระดับเป็นพื้นฐานแล้วย่อมอาจนำความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างมหาศาล

แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร ภาษาไทยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษามีหลายแนวทาง ผลการสัมภาษณ์สรุปว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งต้องการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกลุ่มสัมพันธ์ นักศึกษาอีกส่วนหนึ่งต้องการให้ผู้สอนใช้คำถามหลากหลายประเด็นเพื่อฝึกกระบวนการคิดในขณะอ่าน นักศึกษาอีกส่วนหนึ่งต้องการเรียนทฤษฎีในชั้นเรียน แล้วนำเป็นหลักปฏิบัติการอ่านไปเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนได้สอดคล้องกับแนวความคิด “ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์” (Constructivist Learning Theory) “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ” (Cooperative Learning) “การจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม” (Questioning Method) และ “การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง” (Self-directed learning) ผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิเคราะห์ และวิจารณ์สาร จาก 4 ทฤษฎีดังกล่าวโดยจะสังเคราะห์เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการอ่านระดับสูงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างงานวิจัยที่นำการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีดังกล่าวมาแก้ไขปัญหारेื่องการอ่านของผู้เรียนแล้วประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Learning Theory) ณัฐสุดา คำมุกชิก (2558) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดสมดุลภาษา และทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคมเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่าน” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ” (Cooperative Learning) กรรณิการ์ พัฒนนิติกิติ (2550) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนที่เรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด “การจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม” (Questioning Method) ชุติรัตน์ สายัณห์รุจี (2555) ศึกษาเรื่อง “ผลของการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสนราษฎร์นุเคราะห์)” ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามสูงกว่าหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพราะการใช้คำถามเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วและรักการอ่านมากขึ้น และ “การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง” (Self-directed learning) จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยยังไม่พบการใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้กับการอ่านภาษาไทย พบแต่นำไปใช้วิจัยกับการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยเรื่องนี้ได้ เช่น งานวิจัยของรุ่งทิพย์ หงษ์วงษ์ (2552) ศึกษาเรื่อง “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่าก่อนเรียน ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

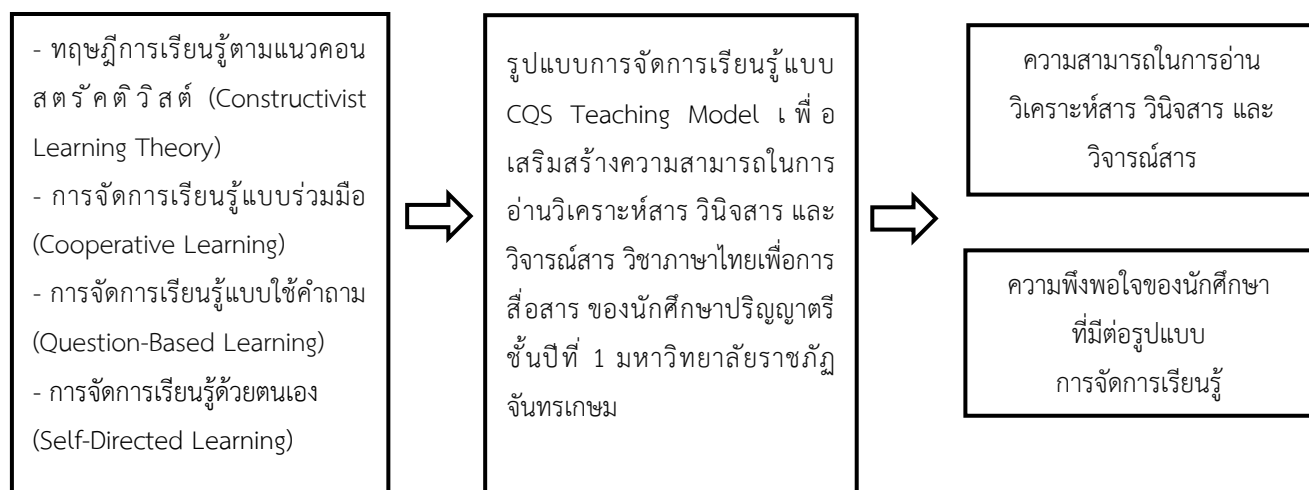
จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบผสมผสานกันนั้นจะสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านระดับสูงของผู้เรียนได้ และยังไม่มีผู้สนใจที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้ร่วมกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสังเคราะห์หลอมรวมรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม และการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ

อ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
4. เพื่อประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่เรียนวิชา GELT1001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 840 คน 7 กลุ่มเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่เรียน GELT 1001 วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 50 คน 1 กลุ่มเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และผ่านการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ก่อนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองจริง พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมกันในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

3. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านวิเคราะห์สารภาษาไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านวินิจสารภาษาไทย และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านวิจารณ์สารภาษาไทย ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.30-0.70 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.53 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ 10 คะแนน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน ตรวจสอบข้อสอบคู่กันโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผลปรากฏว่ามีค่าเท่ากับ .856 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการให้คะแนนของผู้ตรวจทั้ง 2 คน มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกัน ทำให้เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบอัตนัยนี้มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างได้ อีกทั้งแบบทดสอบชุดนี้ใช้ทดสอบนักศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สามารถนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างได้

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS TEACHING MODEL จำนวน 1 ฉบับ มีจำนวน 20 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ

การเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการอ่านและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษา จำนวน 30 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 7 คน ในช่วงเดือนธันวาคม 2565 ก่อนเริ่มออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Cqs Teaching Model โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้จากผู้คุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Cqs Teaching Model โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) คะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิเคราะห์ และวิจารณ์สาร ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และ 2) การทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกนส์ (Meguigans) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากคะแนนสอบก่อนเรียนและคะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากแบบทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการอ่านและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่แบบ CQS Teaching Model มีดังนี้ 1) การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิเคราะห์ และวิจารณ์สาร ของนักศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) โดยได้ตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลการรับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกนส์ (Meguigans) ซึ่งต้องได้ค่าคะแนนมากกว่า 1 ขึ้นไปรูปแบบการจัดการเรียนรู้อาจจะผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้ Meguigaans Ratio = $\frac{M_2 - M_1}{P - M_1} + \frac{M_2 - M_1}{P}$

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล M_1 แทนคะแนนเฉลี่ยจากการสอบก่อนเรียน M_2 แทน คะแนนเฉลี่ยจากการสอบหลังเรียน P แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร มาจากสาเหตุหลักคือการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่น่าสนใจ นักศึกษาไม่ชอบการอ่านที่ต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ อีกทั้งไม่เข้าใจกระบวนการอ่านและการเข้าถึงบทอ่านอย่างลึกซึ้ง จึงขาดการใส่ใจไม่เห็นคุณค่าของการอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้เน้นฝึกปฏิบัติการอ่านแบบร่วมมือ การใช้คำถามเป็นฐาน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการ มีดังนี้ 1.1) ผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร ด้วยตนเอง อันเกิดจากการเรียนรู้ที่ตกผลึกจากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดประโยชน์ 1.2) ผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบร่วมมือกันในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร กลุ่มสัมพันธ์จะช่วยเหลือฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อความสำเร็จของผลงาน 1.3) ผู้สอนต้องใช้คำถามและฝึกให้ผู้เรียนตั้งคำถามรวมถึงตอบคำถามจากสิ่งที่อ่านให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนาสติปัญญาในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร อันนำไปสู่การอ่านอย่างสร้างสรรค์และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 1.4) ผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้การอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร ด้วยตนเอง สร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สนทนาความรู้เดิม (Conversation) ขั้นที่ 2 ส่งเสริมเรียนทฤษฎี (Study Theory) ขั้นที่ 3 มากมีด้วยคำถาม (Question) ขั้นที่ 4 ร่วมมือยามปฏิบัติ (Cooperate) ขั้นที่ 5 สร้างให้ถนัดความรู้ใหม่ (Construct) ขั้นที่ 6 เรียนใส่ใจด้วยตนเอง (Self-Directed)

4. การวัดและประเมินผล มีดังนี้ 4.1) วัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร โดยใช้วิธีการสังเกต ผลงาน การนำเสนอผลงาน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ 4.2) วัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีตอบแบบสอบถาม

5. ความรู้และผลที่ได้รับ มีดังนี้ 5.1) ผู้เรียนมีความสามารถในการทักษะการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สารภาษาไทยเพิ่มขึ้น 5.2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลคะแนนความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร ของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model สามารถแสดงผลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สารของนักศึกษาก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	50	40	15.44	1.86	78.912*	0.00
หลังเรียน	50	40	30.70	1.63		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า นักศึกษามีคะแนนความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิจัยสาร และวิจารณ์สาร หลังเรียน ($\bar{X}$ =30.70, S.D. = 1.63) สูงวก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 15.44, S.D. = 1.86) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.55, S.D. = 0.15) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.46) รองลงมา ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.54) ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.58, S.D. = 0.55) ด้านผู้สอน ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.58) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.60) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การรับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกนส์ (Meguigans) ผลปรากฏว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.0028 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 ขึ้นไป แสดงว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์มาตรฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัญหาการอ่านระดับสูงของนักศึกษามาจากหลายปัจจัย ได้แก่ วิธีการสอนและพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน เนื้อหาการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เวลาในการเรียนการสอน และพฤติกรรมส่วนตัวของนักศึกษา ที่ไม่ให้ความน่าสนใจ ไม่ได้มุ่งฝึกปฏิบัติการอ่านเท่าที่ควร เน้นบรรยายและทำแบบฝึกหัดปรนัย ไม่มุ่งส่งเสริมให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านระดับสูง ซึ่งปัญหาการเรียนการสอนเรื่องการอ่านระดับสูงทั้ง 3 ระดับ ไม่ได้เกิดขึ้นแต่เฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมเท่านั้น มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็ประสบปัญหาการอ่านของนักศึกษาเช่นกัน และผู้สอนต่างก็พยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ดังเช่น นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ประสบปัญหาเรื่องการ

อ่านตีความจากงานวิจัยของ ภัทราภรณ์ ช้อยหิรัญ (2563) พบปัญหาว่า ผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการอ่าน เนื่องจากหนังสือน้อย ขาดความรู้ทางภาษา ทำให้ไม่ทราบความหมายแฝงของคำบางคำที่ปรากฏในเนื้อหา จึงไม่สามารถตีความตามเจตนาหรือจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ อีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ไม่เป็นขั้นตอน ขาดแรงจูงใจในการเรียน เบื่อหน่ายไม่อยากเรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนไม่มีวิธีการสร้างความรู้อย่างเป็นระบบ รวมไปถึงการเลือกตัวบทอ่านไกลตัวผู้เรียนเกินไปทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจเรียน

ส่วนความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนและผู้สอนต่างมีความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนเรื่องการอ่านวิเคราะห์สาร การอ่านนิจสาร และการอ่านวิจารณ์สาร ทั้งสิ้น ด้วยเหตุผลว่า การอ่านทั้ง 3 ระดับเป็นการอ่านที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต กล่าวคือ หากผู้เรียนมีความรู้และทักษะการอ่านระดับสูงที่ดีแล้ว โดยผ่านการศึกษาเล่าเรียนอย่างรู้วิธีการที่เป็นระบบ ย่อมได้เปรียบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการมีวิจารณญาณในการอ่าน การรับสารโดยไม่ถูกหลอกลวงจากมิจฉาชีพ การรู้เท่าทันสื่อ การคิดวิเคราะห์แยกแยะก่อนตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สกฤตกร สังข์ทอง (2562) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ด้วย เพราะการอ่านได้แทรกซึมไปในทุกกิจกรรมของมนุษย์ เป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาของทุกระดับชั้นและเป็นรากฐานในการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งการจะพัฒนาระดับสติปัญญาของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านพินิจ พิจารณาวิเคราะห์แยกแยะ ตัดสินใจ ประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งก็คือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านระดับสูงที่ต้องใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน กล่าวคือ จะต้องใช้สติปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรองสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบและมีเหตุผล ด้วยการสรุปความ ตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจากสิ่งที่อ่าน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างตรงเป้าหมาย เมื่อนำไปทดลองใช้แล้วสามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยสังเกตจากผลคะแนนการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนสามารถทำคะแนนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปทุกคน และผลคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าผลคะแนนก่อนเรียน หลังจากที่ได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model แล้ว จึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ได้พัฒนาขึ้นอย่างประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านระดับสูงของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ เศรษฐพงษ์ (2559) สกฤตกร สังข์ทอง (2562) และภัทราภรณ์ ช้อยหิรัญ (2563) ที่พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเมื่อนำไปทดลองใช้แล้วผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นก่อนได้รับรูปแบบการจัดการเรียนรู้

อีกประการหนึ่ง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model มีความสอดคล้องสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ โดยนำแนวความคิดทางการจัดการเรียนรู้ 4 ทฤษฎีมาใช้เป็นฐานสร้างตามผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ของผู้เรียนและผู้สอน ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์

(Constructivist Learning Theory) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม (Question-Based Learning) และการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สนทนาความรู้เดิม (Conversation) ขั้นที่ 2 ส่งเสริมเรียนทฤษฎี (Study Theory) ขั้นที่ 3 มากมีด้วยคำถาม (Question) ขั้นที่ 4 ร่วมมือยามปฏิบัติ (Cooperate) ขั้นที่ 5 สร้างให้ถนัดความรู้ใหม่ (Construct) ขั้นที่ 6 เรียนใส่ใจด้วยตนเอง (Self-Directed) จึงทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤตการ สังข์ทอง (2562) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสอดคล้องสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพุทธิปัญญา (Cognitive) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) 2) ทฤษฎีสนาม (Field Theory) 3) ทฤษฎีเครื่องหมาย (Sign Theory) 4) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theory) 5) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (A Theory of Meaningful Verbal Learning) 6) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และ 7) ทฤษฎีกระบวนการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory) แล้วทำการสังเคราะห์ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีชื่อว่า MECCA ดังนั้น การที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความเห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สาร วิเคราะห์ และวิจารณ์สาร ของนักศึกษาสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการอ่านระดับสูงทั้ง 3 ระดับ อย่างจริงจัง มีทั้งฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ซึ่งแต่ละกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ Active Learning เป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การให้ทบทวนความรู้เดิม การฝึกให้คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ การระดมพลังสมอง การใช้คำถามเป็นฐาน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การสร้างผลงาน การนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การให้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจและถนัด ประกอบกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม อีกทั้งผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน เพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงส่งผลให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน จึงมุ่งมั่นเพียรในการฝึกฝนการอ่านระดับสูงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างเห็นได้ชัดเจนในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้

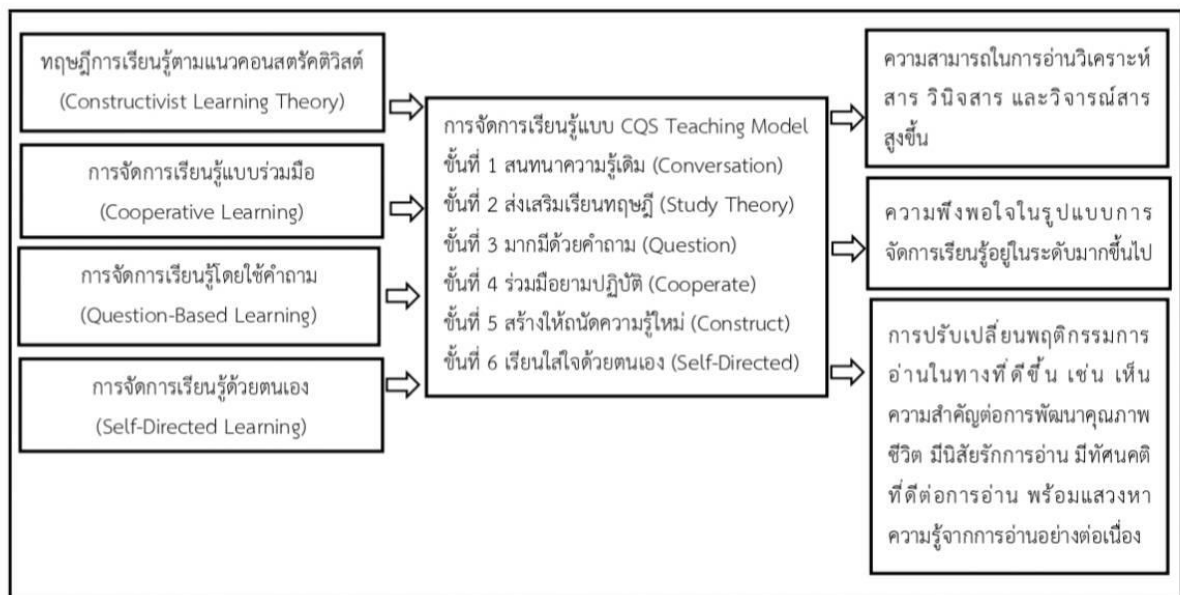
คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful Learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย และจะทำให้ประสบความสำเร็จแก่ผู้สอนเพราะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ในยุคปัจจุบัน

ส่วนผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านผู้สอน ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ และสาเหตุที่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษามีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมโดยการแลกเปลี่ยนสนทนาเพื่อโยงเข้าสู่ความรู้ใหม่ที่เป็นแนวคิดทฤษฎีหลักการโดยผ่านการบรรยายประกอบกับการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน มีการใช้คำถามเป็นฐานเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดและค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเองในสิ่งที่ตนเองต้องการรู้ มีการแบ่งกลุ่มสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ทำให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นและใส่ใจในการเรียน อีกทั้งผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะการอ่านวิเคราะห์ ตีความ วิเคราะห์ จากเรื่องที่อ่าน ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนอันนำไปสู่การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา หงษ์เหม (2560) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เช่นเดียวกับสกุลการ สังข์ทอง (2562) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับความเห็นด้วยมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า การใช้แนวคิดเกณฑ์มาตรฐานของเมกยูแกนส์ (Meguigans) มารับรองคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.0028 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 ขึ้นไป แสดงว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของอลงกรณ์ พรหมที และสมศักดิ์ อรรถทิมากุล (2558) ที่หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์ของเมกยูแกนส์ (Meguigans) ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.36 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด หรืองานวิจัยของอนัตต์ชัย ชูติภาสเจริญ และสรเดช ครุฑจ้อน (2564) ได้หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีภาพโฮโลแกรมและบอร์ดเกมสำหรับการศึกษา โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินผลของเมกยูแกนส์ (Meguigans) ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.3 ซึ่งถือว่ารูปแบบมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ซึ่งสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาการอ่านวิเคราะห์สาร วินิจสาร และวิจารณ์สาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมได้ การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้มาจากการสัมภาษณ์ความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอน ผลการสังเคราะห์สอดคล้องเชื่อมโยงกับแนวความคิดการจัดการเรียนรู้ 4 ทฤษฎี 2C 1Q 1S ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Learning Theory) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม (Question-Based Learning) และการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) จากนั้นนำมาสร้างเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน 3C 1Q 2S ได้แก่ ขั้นที่ 1 สนทนาความรู้เดิม (Conversation) ขั้นที่ 2 ส่งเสริมเรียนทฤษฎี (Study Theory) ขั้นที่ 3 มากมีด้วยคำถาม (Question) ขั้นที่ 4 ร่วมมือยามปฏิบัติ (Cooperate) ขั้นที่ 5 สร้างให้ถนัดความรู้ใหม่ (Construct) และขั้นที่ 6 เรียนใส่ใจด้วยตนเอง (Self-Directed) การหลอมรวมการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานหลายทฤษฎีสามารถนำมาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้ และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านระดับสูงของผู้เรียนได้อย่างสัมฤทธิ์ผล เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ จึงส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอ่านของผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ไปประยุกต์ใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอ่านระดับสูงอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม การเรียนภาคทฤษฎี การฝึกภาคปฏิบัติ

การป้อนคำถามและการฝึกคิดคำถามเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้อย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณ์ญาณ ดังนั้น ผู้สอนวิชาภาษาไทยหรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังความสามารถในการอ่าน ควรมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ไปออกแบบการเรียนการสอนโดยปรับใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนต่อไป

1.2 การคัดเลือกสารภาษาไทย ผู้สอนควรเลือกสารภาษาไทยที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับเพศและวัยของผู้เรียน เป็นบทอ่านที่ผู้เรียนให้ความสนใจและเป็นเรื่องใกล้ตัว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และไม่ควรมีความยาวมากเกินไปเพราะอาจสร้างความเบื่อหน่ายเกิดความท้อแท้ในการอ่าน และที่สำคัญควรมีกิจกรรมให้ผู้เรียนเลือกอ่านตามความสนใจจะได้สร้างความสุขในการอ่านมากกว่าการบังคับ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นต้องการสนใจอ่านและเห็นคุณค่าของการอ่านมากยิ่งขึ้น

1.3 การเข้าใจวัตถุประสงค์และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรอธิบายวัตถุประสงค์และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียดให้แก่ผู้เรียนเข้าใจแต่เบื้องต้น เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากไม่สร้างความเข้าใจให้กระจ่างอาจทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ตรงประเด็นและไม่ราบรื่น เพราะผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไปผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้เองโดยมีผู้สอนเป็นผู้กำกับแนะนำ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model เพื่อเสริมสร้างความสามารถในทักษะทางภาษาด้านอื่น ๆ ของผู้เรียนบ้าง ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการพูด และทักษะการเขียน

2.2 ควรมีการศึกษาความสามารถในการอ่านสารภาษาไทยประเภทต่าง ๆ ของผู้เรียน โดยระบุประเภทของสารภาษาไทยให้ชัดเจน เช่น การอ่านวรรณคดีมรดก การอ่านบันเทิงคดี การอ่านสารคดี การอ่านกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ การอ่านข่าว การอ่านข้อความโฆษณา การอ่านบทเพลง เป็นต้น โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านระดับใด

2.3 ควรมีการศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CQS Teaching Model บูรณาการระหว่างทักษะการใช้ภาษาไทยกับทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พัฒนนิติกศักดิ์. (2550). *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดีย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์* โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทบุรี. (2564). *เอกสารประกอบการสอนวิชา GELT1001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล กรุ๊ป.

- ชลธิชา หงส์เหม. (2560). การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอน แบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูลีรัตน์ สายณห์รุจี. (2555). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสตร์ ราษฎร์นุเคราะห์) (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ณัชสุดา คำมุกชิก. (2558). การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนแต่ละชั้นระดับ ประถมศึกษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดสมดุลภาษา และทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคมเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถด้านการอ่าน (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝัง สัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2564). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มคอ. 1 2554. (2555, 23 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 54 ง. หน้า 5.
- ภัทรารณ ช้อยหิรัญ. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุ่งทิพย์ หงษ์วงษ์. (2552). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีต่อ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สกุลการ สังข์ทอง. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถใน การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (2559). มคอ.2 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง ปี 2559). กรุงเทพฯ: หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุวรรณา ตั้งทีฆะรักษ์. (2555). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: แผนกตำราและคำสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อนัตต์ชัย ชูติภาสเจริญ และสรเดช ครุฑจ้อน. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ ด้วยเทคโนโลยีภาพโฮโลแกรมและบอร์ดเกมสำหรับการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ในรายวิชาการพัฒนาเว็บด้วยภาษา PHP สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วารสารครู สภาวิทยากร, 2(2), 71-83.

อลงกรณ์ พรหมที และสมศักดิ์ อรรคทิมากุล. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเรื่องสมการแม็กซ์เวลล์ คลื่นระนาบ และกำลังไฟฟ้าของคลื่น โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ของ SATADE Model. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรมพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 6(1), 177-186.